

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
Institute of Historical Research

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣ

► Περιλήψεις - Abstracts

14-16·10·2020

ΔΙΕΘΝΕΣ ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ • INTERNATIONAL DIGITAL CONFERENCE

Ψηφιακές
Αναβαθμίδες
Ιστορίας

Digital
Terraces
of History

*Σύγχρονα εργαλεία
Νέες προσεγγίσεις*

*New tools
Novel approaches*

https://zoom.us/webinar/register/WN_2GnSs-oyRDq_uSPhdko2fQ

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (ΙΙΕ)
Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ)
Institute of Historical Research (IHR)
National Hellenic Research Foundation (NHRF)

Περιλήψεις - Abstracts

- ▶ Roman and Italian ‘Businessmen’ in Greece: a Digital Mapping of Mobility and Economic Networks in the Mediterranean in the Hellenistic and Roman period

Sophia Zoumbaki, Research Director, IHR/NHRF

The paper presents the project “Κινητικότητα και οικονομική μετανάστευση στη Μεσόγειο. Ιταιώτες και Ρωμαίοι «επιχειρηματίες» στον ελλαδικό χώρο/Mobility and economic migration in the Mediterranean. Italiote Greek and Roman businessmen in Greece”, which examines the presence of numerous private Italians and Romans who moved from Italy to Greek mainland and the adjacent islands from the Hellenistic period onwards. The motivation of their mobility to the East and their temporary or permanent settlement in Greek poleis could vary (pilgrimage, cultural tourism, education in Athens, exile), but above all it was their search for profit.

Goal of the project is to collect in a systematic way the huge amount of evidence related to each one of the Italians and Romans who are attested in various sources (literary, epigraphic, archaeological) and to examine their profile, families, occupations, their networks wherever possible, their relations with the host communities and their contribution to the formation of the social and economic life of the Greek poleis under Roman rule.

For the implementation of the objectives of this project, a digital platform has been launched, where the research output is going to be offered in open-access to the scholarly community. This digital application includes a prosopographic data-base which registers every individual who is mentioned in written sources and can be identified with certainty or with good reasons as Roman or of Italian origin. Elaborated bibliography and commentary offer a review of the details which are known for each individual's life. Further, an interactive map visualizes the content of the prosopographic data-base, shows the origin of the individuals in Italy and their settlement in the East and displays professional, familial or other networks. Finally, the digital application includes synthetic studies on the topic of the project, which have been already published, facilitating thus further need of the users for additional bibliography. Links with other digital platforms with relevant content (e.g. epigraphic or numismatic sources) allow communication and complementarity within the increasingly evolving field of Digital Humanities.

► **Orthodox and Unorthodox Digital Humanities:
The Experience of Mapping the Historical Dialogue
of Orthodox Christianity and Science**

Kostas Tampakis, Associate Researcher, IHR/NHRF

For the last ten years, the History and Philosophy Program of the Institute of Historical Research/ National Hellenic Research Foundation has utilized tools and techniques from Digital Humanities to map the historical relations between Orthodox Christianity and science. The first such project was NARSES (Nature and Religion in South-Eastern Europe), which run from 2013 to 2016. The second was Project SOW (Science and Orthodoxy all over the World), which run from 2016 to 2018, and which has been renewed for the more years, from 2020 to 2022. These projects used different databases as their backbone and faced different challenges in designing and implementing an open access approach. My presentation will focus on the experiences of a non-expert historian which was called to implement robust Digital Humanities platforms for the first time, and the lessons learned in doing so

---

► **Historians in the Age of Digital Humanities: Working with Apollonis,
the Greek Research Infrastructure for the Arts and Humanities and
Language Technology and Innovation**

**Helen Gardikas-Katsiadakis, Researcher Emerita, Modern Greek
History Research Centre, Academy of Athens**

This paper will briefly present the origins, mission and main tasks of Apollonis, the Greek Research Infrastructure for the Arts and Humanities and Language Technology and Innovation. It will focus in particular on one of its two components, DARIAH-GR/DYAS. DARIAH-GR/DYAS was created in 2009 as the national branch of the European Research Infrastructure for the Arts and Humanities, DARIAH EU, and it is currently a network of six academic and research institutions, technology experts and content owners. The main aim of DARIAH-GR/DYAS is to enhance and support digitally-enabled research and teaching across the arts and humanities in Greece. The paper will concentrate on those of its research principles and activities that are of particular interest to historians, a wide range of activities including digital services, training and education, dissemination and national and international networking. Finally, it will lay out the infrastructure's aims for the next phase of its operation.

-
- ▶ **Participatory and Socially-engaged Research: Digital Literacy, Co-creation and Historical Reasoning for Students and Families**
Costas Papadopoulos, Assistant Professor in Digital Humanities & Culture Studies, Maastricht University

This presentation will discuss a technology-driven, team-based blended-learning activity that fosters student and multigenerational/family-based learning in the form of an interactive and inquiry-based game. The premise of the activity is to encourage historical thinking and teach historical reasoning by placing participants in the position of researchers as they investigate primary source material, evaluate conflicting sources, and form new interpretations. “Played” over the course of two hours, a secondary school classroom or up to three generations work together to share knowledge and technical skills, utilising a sophisticated tablet-based interface, allowing them to be active generators of knowledge as opposed to passive recipients of information. This talk will discuss the design principles of the project and our findings from student- and family-based events in the context of socially-engaged research.

-
- ▶ **History 2.0: The Gamification of the Past**
Manolis Patiniotis, Associate Professor, Department of History and Philosophy of Science, National and Kapodistrian University of Athens

The subject matter of this presentation will be the new affordances provided by the digital means for the exploration of the past. For almost two centuries, academic history has been the meticulous examination of the (usually written) remnants of the past with a view to reconstructing the causal sequences that led to particular historical events. However, as a consequence of such an approach, a great part of the past was constitutionally lost. The possibilities that were not realized and, thus, not invested in the then future events were totally disregarded or just mentioned for the sake of historical complexity. We are even taught that “there is no if in history”.

The assumption that will be made in this presentation is that history is both the realized and the canceled possibilities of the past. A most appropriate way to build such a perspective is to employ digital technologies that enable the reenactment of the potentiality of the past. Quite unexpectedly, these technologies have long been employed in the machines of phantasy: Historical games and Alternate Reality Games. Both genres have already initiated an active dialogue with history – or, maybe, have advanced and transformed an already existing one in the sphere of literature. What happens, then, when gaming

crosses paths with the archive? Which are the historiographical challenges that arise from our ability to take advantage of the navigation techniques and the open-world maps of the virtual realms? How do these challenges affect the self-image and the disciplinary boundaries of academic history?

- ▶ Heurist 2020 - one system, many projects: a flexible data management system developed for and by Humanities scholars
Ian Johnson, Heurist, Faculty of Arts and Social Sciences, University of Sydney
Artem Osmakov, Heurist, Faculty of Arts and Social Sciences, University of Sydney

History generates large amounts of heterogeneous, richly related material whose recording and survival is both biased and haphazard. The challenge for digital history is to model, extract, manage and analyse data relevant to a specific research direction and/or the interests of a community (whether researchers or a broader public). The skills required are often orthogonal to the historian's research interests, professional assistance is expensive, failure lurks in the liminal space between researcher and IT specialist, and evolving requirements and future maintenance are treadmills which never stop.

In this paper we will outline the approach we have taken to building Heurist (HeuristNetwork.org), a free, Open Source data management service for the Humanities which solves many of these problems. We will illustrate the way that Heurist responds to researcher needs with examples drawn from the dozens of research databases running on servers in Australia, Greece, France and Germany.

Heurist is the outcome of 15 years development directly informed by the needs of a wide variety of Humanities research projects. As a result, it is agnostic and flexible, handling projects from archaeological excavations, through historical analysis and prosopography, to book history and contemporary sociology. NHRF recently converted more than 20 legacy databases to Heurist for consistency and longevity, and other institutions are considering similar moves.

Heurist is web-based and requires no installation and no programming, allowing researchers to build and manage their own databases (which can be interactively modified throughout the life of a project) and to build interactive websites populated directly from their data. A complete database application and website can be built in as little as half a day, a complex project in as little as a week. Heurist provides shared infrastructure and development which reduces costs, reduces risk, and provides ongoing maintenance; as long as there are active projects supporting the service, legacy projects and websites remain viable within it.

Free Heurist services are immediately available to researchers via a number of institutions, notably the University of Sydney (the home institution) and Humana-Num in Europe. Other institutions can download the source code and run their own private or public Heurist service.

► “Kyprios Character”: Concept and Update of a Website on the History, Archaeology and Numismatics of Ancient Cyprus
Evangeline Markou, Senior Researcher, IHR/NHRF

The website “Kyprios Character” was created in 2015 in the Institute of Historical Research of the National Hellenic Research Foundation; since then, it is continuously updated with content.

The website is bilingual (Greek and English) and offers, amongst others, original scientific papers on the history, archaeology and numismatics of Ancient Cyprus, and a complete bibliography of Cypriote numismatics (1836-2014).

The visitor can access through the website an original database that comprises c. 800 silver coins minted by the kings of Cyprus during the Archaic and Classical periods, kept in numismatic collections in Greece and abroad. The descriptions of the coins are enhanced by images, coin legends, parallels of similar coin types and relevant bibliography.

The present communication will focus:

- a) in the platform’s presentation (creation, interconnections, methodologies of open access tools and data)
- b) in the additions performed on the website in the framework of “Anavathmis”
- c) in the possibilities that the website offers to the specialists and to the general public,
- d) and in the future objectives regarding data and content updates.

► Documentary Corpora Between Past and Present:
The Online Supplements to the Epigraphic Corpora from
Upper Macedonia and Beroia

Elena Martín González, Postdoctoral researcher, IHR/NHRF

Paschalis Paschidis, Research Director, IHR/NHRF

Epigraphic corpora are invaluable tools for the study and understanding of the ancient world. Their inevitably long gestation and the continued appearance of new material, however, do not conform with the scholarly need for comprehensive and up-to-date collections on epigraphic data for each particular area, the result being that epigraphic corpora become outdated almost by the time they are published. In the context of the project Anabathmis, therefore, we chose to remedy the growing need for the periodical update of the evidence contained in ‘traditional’ print corpora by producing comprehensive supplements, in the form of freely accessible e-books, for the two earliest corpora published by the

IHR/NHRF, containing the Greek and Latin inscriptions of Upper Macedonia and Beroia. These supplements include all new texts, updated bibliographical information and commentary on old texts, and translations for all texts. In this presentation we describe the structure and the rationale of these supplements, meant as examples of bridging the past and the future of corpora of documentary evidence.

-
- ▶ **Το Άγιο Όρος στην ψηφιακή εποχή: Η «Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός» ως πλαίσιο αναφοράς για έργα ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης αρχειακών συλλογών**

Νίκος Λιβανός, Φιλολόγος/Ιστορικός, Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΙΕ/ΕΙΕ

Κατά την τελευταία δεκαετία, ένας μεγάλος αριθμός έργων εκπονήθηκε στην Ελλάδα, κυρίως με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση αντικειμένων με αρχαιολογική αξία. Ένα από τα μεγαλύτερα τέτοια έργα είναι η «Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός» η οποία ολοκληρώθηκε πρόσφατα με δυο εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (2.200.000) ψηφιακές λήψεις όλων των κατηγοριών υλικού, που περιλαμβάνουν έγγραφα, χειρόγραφους κώδικες, παλαίτυπα, φορητές εικόνες, έργα μικροτεχνίας και μεταλλοτεχνίας, έργα κεντητικής, νομίσματα, αντικείμενα λαογραφίας και έργα κεραμικής και γλυπτικής. Στην ανακοίνωση αυτή θα περιγραφούν οι προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι συντελεστές του έργου, και θα αναπτυχθούν προβληματισμοί που θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να ληφθούν υπόψιν σε παρόμοια μελλοντικά έργα, με έμφαση στην ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση εγγράφων.

-
- ▶ **Παροχή πρωτογενών ιστορικών πηγών στην ερευνητική κοινότητα μέσα από το έργο «Αναβαθμίζ». Η βάση δεδομένων «Κείμενα μεταβυζαντινών εγγράφων του Αγίου Όρους»**

Ζίσις Μελισσάκης, Κύριος Ερευνητής, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Τα μεταβυζαντινά έγγραφα των αθωνικών αρχείων αποτελούν θησαυρό πρωτογενών πηγών, σε μεγάλο βαθμό άγνωστο και ανεκμετάλλευτο, για ποικίλα θέματα που ξεπερνούν κατά πολύ τα όρια του Αγίου Όρους. Έως σήμερα προγράμματα ψηφιοποίησης κατέστησαν γνωστά πολλά από τα έγγραφα αυτά, προσφέροντας περιγραφή τόσο της μορφής τους όσο και του περιεχομένου τους. Εκείνο όμως που απουσιάζει είναι η δημοσίευση των ίδιων των κειμένων τους, στην οποία στοχεύει η παρούσα βάση δεδομένων. Στην ανακοίνωση μετά από μία συνοπτική παρουσίαση του περιεχομένου και της δομής της βάσης θα δοθεί βάρος στην ανάπτυξη της προβληματικής που μας απασχόλησε κατά τη συγκρότησή της, στις λύσεις που δόθηκαν και στις σκέψεις για μελλοντικές επεκτάσεις της.

-
- ▶ **Οικονομία, περιβάλλον και τοπίο: συνδυαστική αξιοποίηση οθωμανικών απογραφών (1572, 1833) και βρετανικών χαρτογραφικών αποτυπώσεων (1883) της Κύπρου**

Αντώνης Χατζηκυριακού, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Stanford University

Η ανακοίνωση εξετάζει τις δυνατότητες αξιοποίησης των εργαλείων Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών για τη συνδυαστική ανάλυση ποσοτικών και χαρτογραφικών πηγών για τη διερεύνηση της σχέσης οικονομίας, περιβάλλοντος και τοπίου στο μακρύ ιστορικό χρόνο της Κύπρου. Η έρευνα στηρίζεται κατά βάση σε τρεις πηγές: (α) την πρώτη και μοναδική οθωμανική λεπτομερή φορολογική απογραφή της Κύπρου του 1572, (β) την ad hoc κτηματολογική απογραφή του 1833, και (γ) στην πρώτη νεωτερικού τύπου τριγωνομετρική χαρτογραφική αποτύπωση της Κύπρου μεγάλης ακρίβειας που έγινε από τους Βρετανούς το 1883. Παρά το ότι και οι τρεις πηγές αποτελούν για διαφορετικούς λόγους την καταγραφή μιας ιδιαίτερης στιγμής του αγροτικού και αστικού τοπίου της Κύπρου και άρα οι όποιες γενικεύσεις είναι πολύ δύσκολες, ο πλούτος των δεδομένων που μας παρουσιάζουν παραμένει εξαιρετικά σημαντικός για την κατανόηση της αγροτικής οικονομίας του νησιού.

-
- ▶ **Αρχειακές πηγές και ιστορικά δεδομένα εν κινήσει: Η ψηφιακή δημόσια ιστορία ως νέα μορφή επικοινωνίας της επιστήμης**
Χρήστος Χρυσανθόπουλος, Υποψήφιος Δρ. Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης ΠΕ/ΕΙΕ

Οι ιστορικοί συστηματικά ασχολούνται με την έκδοση αρχειακών πηγών και την έρευνα γύρω από συγκεκριμένα ιστοριογραφικά ερωτήματα, η οποία συνήθως καταλήγει σε ένα επιστημονικό άρθρο ή μονογραφία. Το διαδίκτυο τα τελευταία 20 χρόνια έχει δημιουργήσει ένα νέο πεδίο επικοινωνίας των ιστορικών σπουδών με το ευρύ κοινό μέσα από τη δημοσιοποίηση μεγάλου όγκου αρχειακών πηγών και δεδομένων. Όμως, τι αλλάζει στη μεθοδολογία των ιστορικών όταν καταπιάνονται με το ευρύτερο πεδίο της ψηφιακής δημόσιας ιστορίας και παράγουν ψηφιακές εκδόσεις/προϊόντα; Η παρούσα ανακοίνωση στοχεύει να αναδείξει και να παρουσιάσει τις βασικές προϋποθέσεις που είναι αναγκαίοι οι ιστορικοί να εντάξουν στην προβληματική τους, πριν την έναρξη του ερευνητικού τους σχεδίου, με στόχο την δημιουργία «πετυχημένων» ερευνητικών προγραμμάτων ιστορίας με έντονο ψηφιακό αποτύπωμα και ισχυρό κοινωνικό αντίκτυπο. Μεταξύ άλλων, στην ανακοίνωση πρόκειται να συζητηθούν σημεία όπως η οριοθέτηση της διάχυσης της ιστορικής έρευνας, η ανίχνευση των ακροατηρίων, η ενθάρρυνση της συμμετοχής, η επιδραστικότητα της ανοικτής επιστήμης και η αναδιαμόρφωση των παραδοσιακών επιστημονικών προϊόντων.

-
- **Why go digital? Reflections on the digital recording of Byzantine books**
Niki Tsironis, Byzantinist, IHR/NHRF, Associate in Byzantine Studies,
Centre for Hellenic Studies - Harvard University

This presentation focuses on the empirical assessment of digital databases concerning the Byzantine book. Evidence is drawn from the various usages of digital records in research and education. The usage of digital records in various contexts proves the usefulness of digital databases and explores the multiple usages of digital technology for the sharing of basic research in applications that may ensure the future of humanities and the connection between basic research in humanities and modern society needs.

The paradigm that will be used in this presentation comprises visual records of representations of books in Byzantine and Post-Byzantine art and their analysis with reference to their individual characteristics but also their use in iconography for the transmission of messages in various registers and for various scopes.

The synthetic approach of this material enabled by digital platforms allows us to explore the unprecedented dynamics of digital technology in applications in humanities.

In this way, the paradigm employed will demonstrate the possibility of constructing cognitive cultural networks in the Middle Ages in Byzantium and the Western European areas exemplifying interconnections and relations as well as the function of culture in the transmission of values pertaining the aesthetic and ideological preconceptions of societies during the Middle Ages.

-
- **Μαγειρεύοντας στο Βυζάντιο/Cooking in Byzantium:
Η Βάση Δεδομένων «Χρυσόθεμις/Chrysothemis»**
Ηλίας Αναγνωστάκης, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Ο Ευστάθιος Θεσσαλονίκης σε επιστολή του περιγράφει αναλυτικά μια ειδική παρασκευή παραγεμιστού φαγητού, μια συνταγή, που την ονομάζει Χρυσόθεμις και που, όπως λέει, έτσι αποκαλούν αυτό το έδεσμα, αυτό το όψον, οί τῶν ὄψων δαίδαλοι, οι μάγειροι, οι παρασκευαστές, οι δημιουργοί των πολύπλοκων και περίτεχνων φαγητών. Επιλέχτηκε, λοιπόν, το Χρυσόθεμις, που αποτελεί ένα γαστρονομικό άπαξ, ως ονομασία αυτής της Τράπεζας δεδομένων μόνον για τις σκευασίες, μάλιστα των βυζαντινών μαγειριών, τους τρόπους παρασκευής τροφών, και όχι των τροφίμων στο Βυζάντιο. Στην τράπεζα «Χρυσόθεμις» λημματογραφούνται βυζαντινά φαγητά, υλικά και προϊόντα που χρησιμοποιούνται στα διαφορά εδέσματα. Κάθε λήμμα αποτελείται από διάφορα πεδία: α) το όνομα ή τα ονόματα του λήμματος, β) τα αποσπάσματα των σχετικών πηγών με παραπομπή στην πηγή, γ) τα σχόλια (ορισμένα μάλιστα συνιστούν εκτενείς μελέτες, σχεδόν μονογραφίες, όπως π.χ. τα λήμματα ἄρτύω, ἰχθύς, κρέατα, μαγειρεία-μάγει-

ρος), δ) την βιβλιογραφία, ε) τόπο και χρόνο, στ) Ορολογία. Όροι τρόπου και είδους παρασκευής, ζ) εικονογράφηση. Χάρη στις πληροφορίες αυτές μπορεί κανείς να ερευνήσει το επίπεδο ζωής της κοινωνίας της εποχής και να προχωρήσει σε συγκρίσεις όχι μόνο μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών στρωμάτων, αλλά επίσης και μεταξύ των διαφόρων εθνικών και θρησκευτικών ομάδων εντός και πέραν των συνόρων της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

► **Η προσωπογραφία του Ελληνοβενετικού κόσμου. Τα πρόσωπα του 13ου αιώνα: Η πρόκληση της δομημένης πληροφορίας**
Χαράλαμπος Γάσπαρης, Διευθυντής Ερευνών, ΠΙΕ/ΕΙΕ

Στόχος της Βάσης Δεδομένων είναι η καταγραφή όλων των προσώπων που έζησαν ή έδρασαν κατά τη διάρκεια του 13ου αιώνα στις βενετικές αποικίες του ελληνικού χώρου, ξεκινώντας από την Κρήτη και συνεχίζοντας με την Μεθώνη, την Κορώνη και τα Κύθηρα. Η πρόκληση στην περίπτωση αυτή δεν είναι μόνο η συγκέντρωση των προσώπων μέσα από το πλήθος των εκδεδομένων και ανέκδοτων, αρχειακών κυρίως, πηγών και η ανάδειξη μιας συγκεκριμένης κοινωνίας, αλλά κυρίως η μεθοδολογία, ο τρόπος δηλαδή που οι πληροφορίες για τα πρόσωπα αυτά δομούνται ως μεταδεδομένα. Η δόμηση αυτή μπορεί εντέλει να καθορίσει, τόσο από την πλευρά του επιμελητή της Βάσης Δεδομένων όσο και από την πλευρά του χρήστη, τον στόχο του ίδιου του εργαλείου, αλλά και την ιστορική οπτική.

► **Οι πολιτικές διαδρομές των πρώτων Ελλήνων βουλευτών: οργάνωση της ιστορικής πληροφορίας με ψηφιακά εργαλεία**
Μαρία Αρβανίτη, Υποψήφια Δρ. Νεότερης Ιστορίας ΕΚΠΑ, Συνεργάτης ΠΙΕ/ΕΙΕ
Βαγγέλης Σαράφης, Υποψήφιος Δρ. Ιστορίας ΕΚΠΑ, Συνεργάτης ΠΙΕ/ΕΙΕ

Η Ελληνική Επανάσταση πέρα από το πολεμικό σκέλος, έθεσε και τα θεμέλια της δημοκρατικής αντιπροσώπευσης εδραιώνοντας μία δημοκρατική πολιτική παράδοση που αποτέλεσε κληρονομιά για το νέο ελληνικό κράτος. Το πρόγραμμα «Αντιπρόσωποι των Εθνοσυνελεύσεων και Βουλευτικό», που εκπονήθηκε από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, ανέδειξε τους παραστάτες που εξελέγησαν στο Βουλευτικό Σώμα (1822-1826), μέσα από τη βιογραφική τους τεκμηρίωση, και συγκέντρωσε τους πληρεξουσικούς που συγκρότησαν τις τέσσερις πρώτες Εθνοσυνελεύσεις (1821-1827). Με αφετηρία την ανάγκη για μία αυτοματοποιημένη τροφοδότηση της ψηφιακής πλατφόρμας και για τη δυναμική οργάνωση και διασύνδεση των πληροφοριών που συγκεντρώνονταν για τις ανάγκες του έργου, επιλέχθηκε η χρήση του ψηφιακού εργαλείου Heurist. Με αφορμή την εμπειρία μας από τη δόμηση και οργάνωση της ιστορικής πληροφορίας στη συγκεκριμένη βάση δεδομένων, απαντώντας

σε προϋπάρχοντα ερευνητικά ερωτήματα που αναδιαμορφώθηκαν στη συνέχεια, θα αναλυθούν ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων στην ιστορική έρευνα ως προς την οργάνωση και διεξαγωγή της έρευνας και τελικά την παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Επίσης, πηγαίνοντας τη συζήτηση ένα βήμα πιο πέρα, θα θιγεί το ζήτημα της δυνατότητας προσαρμογής μίας ήδη ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων, ώστε σε δεύτερο χρόνο να απαιτηθούν νέα ερωτήματα τα οποία δεν είχαν τεθεί κατά την πρώτη επεξεργασία.

► **Μια προσπάθεια θεματικής ψηφιακής προσωπογραφίας. Πολιτισμικοί διαμεσολαβητές, 19ος-20ός αι.**

Σοφία Ματθαίου, Κύρια Ερευνήτρια, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Ουρανία Πολυκανδριώτη, Διευθύντρια Ερευνών, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Αλεξάνδρα Σφοίνη, Κύρια Ερευνήτρια, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Πρόκειται για τη συνοπτική παρουσίαση του σκεπτικού, της μεθοδολογίας και του αποτελέσματος του ερευνητικού μας έργου που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Αναβαθμίσ. Στόχος μας ήταν η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων και μιας ψηφιακής εφαρμογής για την οργάνωση, διαχείριση και διάχυση των ερευνητικών μας δεδομένων, σύμφωνα με το ακόλουθο σκεπτικό: Οι καθηγητές, οι λόγιοι, οι μεταφραστές, οι εκδότες, θεωρούνται πρόσωπα κλειδιά για την εμπειριστατωμένη μελέτη των πολιτισμικών μεταφορών στη διάρκεια μιας μακράς περιόδου από την ίδρυση του ελληνικού κράτους (1830) έως και την πτώση της δικτατορίας (1974). Η προσέγγιση που πραγματοποιείται είναι προσωπογραφική / βιογραφική έτσι ώστε, όμως, πίσω από τα πρόσωπα να μελετηθούν οι διάφοροι τύποι πολιτισμικής διαμεσολάβησης και μεταφοράς καθώς και οι θεσμοί με τους οποίους συνδέονται τα πρόσωπα αυτά. Στην ανακοίνωση θα εστιάσουμε (α) στον ρόλο της προσωπογραφικής / βιογραφικής προσέγγισης στην ιστοριογραφία, (β) στην έννοια των πολιτισμικών μεταφορών και διαμεσολαβητών, (γ) στον ειδικότερο ρόλο των μεταφράσεων, (δ) στις δυνατότητες που προσφέρονται από την ψηφιακή αξιοποίηση του σχετικού υλικού.

► **Ψηφιακός άτλαντας του φιλελληνισμού: μια απόπειρα χαρτογράφησης των διαδρομών των φιλελλήνων στην επαναστατημένη Ελλάδα (1821-1833)**

Γιώργος Τόλιας, Διευθυντής Ερευνών, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Αλεξάνδρα Σφοίνη, Κύρια Ερευνήτρια, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Παναγιώτης Ελ Γκεντί, Υποψήφιος Δρ. ΕΚΠΑ

Κατά την Ελληνική Επανάσταση, πολλοί φιλέλληνες ήλθαν στην Ελλάδα είτε ως εθελοντές στρατιώτες και αξιωματικοί είτε ως εκπρόσωποι φιλελληνικών επιτροπών είτε ως απλοί παρατηρητές. Στα βιβλία που δημοσίευσαν, σε μορφή ημερο-

λογικών καταγραφών, απομνημονεύματων είτε ακόμη επιστολών, περιγράφουν τη διαδρομή τους από το σημείο αναχώρησης, την άφιξή τους στην Ελλάδα, τις μετακινήσεις τους στις πόλεις και τα χωριά. Περιγράφουν τη φύση, τον χώρο και τους ανθρώπους, γενικά την κατάσταση των πραγμάτων στην επαναστατημένη Ελλάδα, καθώς και τις δικές τους παρατηρήσεις και απόψεις για τα πράγματα. Αντικείμενο του έργου μας είναι η αποδελτίωση των φιλελληνικών κειμένων και η αποτύπωση των διαδρομών αυτών σε χάρτη, συνδέοντας τον τόπο με τα πρόσωπα, τα γεγονότα, τους θεσμούς, τις εκτιμήσεις, εν ολίγοις με όλα τα δεδομένα των αποδελτιώσεων. Η ανακοίνωση θα παρουσιάσει τα φελελληνικά κείμενα, τους στόχους του έργου και την πρακτική εφαρμογή του.

► Ψηφιακά εργαλεία και νέες προσεγγίσεις.

Το βιογραφικό λεξικό ως χάρτης

Κατερίνα Δέδε, Εντεταλμένη Ερευνήτρια, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Η ανακοίνωση εστιάζει στη «συνάντηση» ενός παραδοσιακού εγχειρήματος, της συγκρότησης ενός βιογραφικού λεξικού, με τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία. Εστιάζοντας στο κοινοβουλευτικό προσωπικό της πρώτης μετεμφυλιακής δεκαετίας, μεθοδολογικές επιλογές και ερωτήματα τροφοδοτούν αλλά και ανατροφοδοτούνται από τα νέα εργαλεία και παρέχουν τη δυνατότητα χαρτογράφησης των κοινοβουλίων μέσω του βιογραφικού λεξικού των 858 βουλευτών της περιόδου.

► Opening or Closing: what does it mean to own data?

Charlotte Roueché, Professor, Department of Classics/Centre for Hellenic Studies, King's College

This abstract, written in March 2020, may not reflect what I will say in October 2020. We are living through a period of both closing and opening borders. The processes of infection require the imposition of physical limits, which will often, although not always, be national frontiers. At the same time we are exchanging information across borders with increasing intensity, and artificial barriers, such as copyright restrictions, under great pressure.

What are “my data”? My address? A photograph of me? A photograph of my house in Google Streetview? An ancient monument located in Greece is considered to belong to the Greek state; what is the status of a copy of a text written on that monument? Or a photograph of the monument? How many photographs of the Parthenon are in existence, and/or online? Should such data be locked up, and is it possible to do so? Will future generations remember us for our increasing openness, or for increasing constraints?

I look forward very much to discussing these and related questions with colleagues: I hope that in October we will be able to meet in person, and not remotely.

-
- ▶ Ψηφιακή καταγραφή των πολεμικών συγκρούσεων σε βυζαντινά εδάφη 1204-1461. Η αξία του εγχειρήματος
Ταξιάρχης Κόλιας, Ομότ. Καθηγητής ΕΚΠΑ
Χρήστος Μακρυπούλιας, Δρ. Βυζαντινής Ιστορίας
Γεώργιος Καρδαράς, Κύριος Ερευνητής, ΙΙΕ/ΕΙΕ

Πολλές σημαντικές συγκρούσεις που έλαβαν χώρα κατά τη βυζαντινή περίοδο έχουν γίνει αντικείμενο μελέτης. Επίσης μάχες που διεξήχθησαν κατά τα ύστερα χρόνια έχουν καταγραφεί και έως ένα βαθμό εξετασθεί. Το ηλεκτρονικό ευρετήριο που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου της Αναβαθμίδος αποσκοπεί στο να προσφέρει τη δυνατότητα της συγκριτικής προσέγγισης των πολεμικών γεγονότων και με τον τρόπο αυτόν να καταστήσει δυνατή — στον βαθμό που τα δεδομένα των ιστορικών πηγών επιτρέπουν — την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη φύση των ενόπλων συγκρούσεων, το είδος και το μέγεθος των εμπλεκόμενων δυνάμεων, την τακτική, την ηγεσία, τη συχνότητα των αντιπαράθεσεων και, κυρίως, τον γεωγραφικό χώρο στον οποίο διεξήχθησαν. Η τοποθέτησή τους σε διαδραστικό ψηφιακό χάρτη και η μελέτη αυτού μπορεί να οδηγήσει σε διαπιστώσεις ως προς τη σημασία της γεωμορφολογίας για τα πολεμικά γεγονότα, αλλά και των οικονομικών και κοινωνικών προϋποθέσεων που διευκόλυναν ή όχι συγκρούσεις σε επιμέρους περιοχές και επηρέασαν την έκβασή τους. Ακόμη, το εν λόγω υλικό θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για την ανίχνευση τυχόν επιπτώσεων του πολέμου επί του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος μίας συγκεκριμένης θέσης.

-
- ▶ Some case-studies on the interaction of digital humanities with Byzantine archaeology
Anna Lambropoulou, Research Director, IHR/NHRF
Anastasia G. Yangaki, Senior Researcher, IHR/NHRF

In the ever-growing interdisciplinary field of Digital Humanities, which is characterized by the application of information technology in the humanities disciplines, several projects have been realized in recent times aiming to promote research into Byzantine history and archaeology. Through a short introduction, characteristic examples of related digital applications shall be presented. The paper will then focus on the presentation and the detailed commentary of two specific case-studies developed by the Institute of Historical Research of the National Hellenic Research Foundation in the course of the “Anavathmis” research project. These are both based on already published written and archaeological sources and the inventoried material seeks to present in open access and through the use of digital mapping information on the occurrence of spe-

cific raw materials, primary and secondary products in sites of the Peloponnese and/or Crete during the Byzantine period. Specific challenges in the course of their implementation as well as remarks on their scope and expected utility will be discussed.

► **Χαρτογραφώντας τις Αρχαιότητες των Αθηνών:
Μια ψηφιακή ανάγνωση των σωστικών ανασκαφών**

Μαρία Καραγιαννοπούλου, Αρχαιολόγος, Δίπτυλον

Μαρία Πηγάκη, Χαρτογράφος, Δίπτυλον

Ορέστης Γουλάκος, Αρχαιολόγος, Δίπτυλον

Η γνώση μας για το παρελθόν της Αθήνας βασίζεται σε συγκεκριμένους αρχαιολογικούς χώρους και συστηματικά ανασκαμμένα μνημεία, αναγνωρίσιμα και καλά μελετημένα, όπως η Ακρόπολη και η Αρχαία Αγορά. Εκτός όμως από αυτούς τους χώρους υπάρχει και η αρχαία πόλη. Ποιος ήταν ο ιστός της; Τι έφεραν στο φως οι μεγάλες ανασκαφές για τα δημόσια έργα και οι εκατοντάδες επεμβάσεις σε οικόπεδα ιδιωτών; Με στόχο να στραφεί η έρευνα προς τις λεγόμενες σωστικές ανασκαφές και την αστική αρχαιολογία, το Δίπτυλον δημιούργησε μία λειτουργική ψηφιακή πλατφόρμα (WEBGIS) για τη απεικόνιση σε χάρτη του συνόλου των διάσπαρτων αρχιτεκτονικών καταλοίπων. Καλύπτει μια περιοχική συνολικής έκτασης 6.700 στρεμμάτων περιλαμβάνοντας τον εντός των τειχών χώρο και μια ζώνη 500 μ. γύρω από αυτά. Το έργο αυτό σκοπεύει να αναδείξει ιστορικές όψεις μιας άγνωστης μέχρι σήμερα Αθήνας παρέχοντας για πρώτη φορά μια εύληπτη και συνολική εικόνα των αρχιτεκτονικών καταλοίπων που ήρθαν στο φως και να προβάλλει στην επιστημονική κοινότητα, αλλά και στο ευρύ κοινό αρχαιολογικές πληροφορίες για τα αφανή μνημεία που κρύβονται κάτω από τη σύγχρονη πόλη.

► **ArchaeoCosmos. Ιστορική Γεωγραφία της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής από την Προϊστορική Εποχή έως και την Ύστερη Αρχαιότητα**

Κωνσταντίνος Κοστανιάς, Αναπλ. Καθηγητής Αρχαιολογίας

Ανατολικής Μεσογείου, ΕΚΠΑ

Δημήτρης Πλάντζος, Αναπλ. Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

Από το 2017 και εξής στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ έχει συγκροτηθεί ερευνητική ομάδα με στόχο την δημιουργία νέων ψηφιακών πόρων σχετικά με την Ιστορική Γεωγραφία. Το 2020 η συγκεκριμένη δράση εντάχθηκε στο Κέντρο Αριστείας «Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες» του ΕΚΠΑ με τίτλο: «ArchaeoCosmos. Ιστορική Γεωγραφία της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής

από την Προϊστορική Εποχή έως και την Ύστερη Αρχαιότητα». Στο πλαίσιο του ArchaeoCosmos έχει ήδη δημιουργηθεί μία βάση δεδομένων σε PostgreSQL, η οποία φιλοξενείται σε έναν Virtual Server, έτσι ώστε να είναι δυνατή η συνεργατική χρήση της. Στην βάση δεδομένων έχουν καταχωρηθεί ήδη αρχαιολογικές και γεωγραφικές πληροφορίες σχετικά με 33.669 αρχαιολογικές θέσεις, 669 περιοχές, 1.101 εθνώνυμα, 3.874 θέσεις φυσικού περιβάλλοντος (βουνά, λίμνες, ποταμοί κ.ά.), καθώς και 14.549 σημεία ενδιαφέροντος από την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία μίας Ψηφιακής Πύλης, όπου θα καθίσταται προσβάσιμος ο διαδραστικός χάρτης και το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων στην ευρύτερη ακαδημαϊκή και εκπαιδευτική κοινότητα, καθώς και το ευρύτερο κοινό μέσω ειδικών φίλτρων.

► Digitizing Roman Attica: An Interdisciplinary Project

Vyron Antoniadis, Associate Researcher, IHR/NHRF

Pavlos Karvonis, Research Collaborator, Academy of Athens

Attica, as the extensive territory of Athens, has been the subject of many important studies for the Geometric, Archaic and Classical Periods. Conversely, for the Roman Period, most of the experts focus on the monumental sites of the capital, especially the Agora. Roman Attica remains a terra incognita. From the beginning of the discipline of archaeology, antiquarians and archaeologists had sporadically detected a Roman phase on major Attic sites such as the fortified city of Rhamnus, or the sanctuary of Artemis at Brauron. None of them, however, has produced a synthesis of the Roman Period of Attica.

The aim of this paper is to present a project which reassess the importance of Attica for the history and archaeology of Roman Greece. This interdisciplinary project aims to study from an archaeological, historical and spatial point of view where and how the population of Attica, beyond Athens, lived in the Roman Period. This will be the first major synthesis on Roman Attica examining all possible types of habitation ranging from rural installations and coastal villages, to semi-urban centres.

GIS technology will be an essential tool for this study. This innovative approach is needed for a series of different reasons: First of all, the best maps ever produced for Attica, date to the late 19th century. Second, the vast number of sites excavated over the last sixty years which date to the Roman Period have never been analytically displayed on a map. The RA project will catalogue and analyse all these published sites in various maps with the aid of geospatial technologies. Heatmaps will visualise statistical data such as the density of these sites. The elevation of each site in relation with farming and pastoral production will also be considered. Further, the ability of GIS to organise and analyse archaeological products is a great benefit for a historical synthesis.

-
- Η δημιουργία υποδομών ως ερευνητική δυνατότητα: Ψηφιακή καταγραφή και συγκριτική αξιοποίηση των δεδομένων για την ήμερη και άγρια πανίδα στον ελλαδικό χώρο κατά τη βυζαντινή περίοδο
Μαρία Λεοντσίνη, Κύρια ερευνήτρια, ΙΙΕ/ΕΙΕ
Κέλλυ Μαυρομάτι, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια ΕΚΠΙΑ
Άννα Σικλαβενίτη, Δρ. Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας, συνεργάτης ΙΙΕ/ΕΙΕ
Δημήτρης Αγορίτσας, Δρ Βυζαντινής Ιστορίας

Το έργο έχει προβεί σε μια πρώτη συγκέντρωση και καταγραφή σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων πληροφοριών για την ήμερη και άγρια πανίδα στον ελλαδικό χώρο από γραπτές πηγές, ώστε να είναι δυνατή η σύγκρισή τους με συναφή στοιχεία προερχόμενα από άλλους κλάδους (αρχαιολογία, βιοαρχαιολογία κ.ά.), και με σκοπό να μελετηθούν οι επιδράσεις των τοπικών συνθηκών και η ανθρωπογενής παρέμβαση σε σχέση με την παρουσία της πανίδας στον ελλαδικό χώρο. Η αλληλεπίδραση των κοινωνικών αλλαγών και των περιβαλλοντικών φαινομένων αποτελεί μια σύγχρονη πρόκληση στον χώρο των ιστορικών επιστημών, καθώς η περιβαλλοντική ιστορία έχει εξελιχθεί σε ένα πεδίο έρευνας, που βασίζεται στη συγκριτική μεθοδολογική και θεωρητική αξιοποίηση της πληροφορίας για την οργάνωση του χώρου, μελετώντας τις παλαιοκλιματικές αλλαγές και τα κατάλοιπα της κλωρίδας και την πανίδας, σε συνάφεια με τις κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που επηρέασαν την ανθρωπογενή παρέμβαση στο περιβάλλον.

Επειδή τα δεδομένα της διεπιστημονικής έρευνας παραμένουν αποσπασματικά κρίθηκε ως πιο πρόσφορη η καταγραφή του διαθέσιμου υλικού σε βάση δεδομένων με κύριο άξονα τη γεωγραφική κατανομή, συνοδευόμενη με στοιχεία σε επιλεγμένα πεδία αναζήτησης με βάση το είδος της πανίδας, την παραγωγική διαδικασία και τον χρόνο της μαρτυρίας στοχεύοντας: α) στην τεκμηρίωση των πρακτικών εκμετάλλευσης και των παραγωγικών δυνατοτήτων του ζωικού κεφαλαίου, β) στην ανάδειξη της θέσης του συνόλου των ζωικών ειδών στα οικολογικά χαρακτηριστικά του ελλαδικού χώρου, με την προοπτική να αξιολογηθεί η σημασία τους στο οικοσύστημα της Ανατολικής Μεσογείου και γ) στην καταγραφή νοοτροπιών και αντιλήψεων για το φυσικό περιβάλλον και τη θέση της πανίδας σε αυτό. Η γεωγραφική κατανομή της πανίδας οργανώνεται και προβάλλεται σε ψηφιακό χάρτη, ενώ το περιεχόμενο της ιστορικής πληροφόρησης προσφέρεται με τρόπο που καθιστά ευχερέστερη τη μελέτη και την αποθήκευση του υλικού από τον χρήστη, συνδυάζοντας εργαλεία και υποδομές που προσφέρονται από την ιστορική έρευνα και την τεχνολογία. Η ψηφιακή πύλη του έργου φιλοδοξεί να χρησιμεύσει ως εργαλείο υποδομής για την ιστορική και αρχαιολογική έρευνα, προσφέροντας στους ειδικούς (ιστορικούς, αρχαιολόγους, μελετητές της ιστορίας του κλίματος κλπ.), στους εκπαιδευτικούς και στο ευρύ κοινό συστηματικές επισκοπήσεις για το θέμα και βιβλιογραφία, για την

όσο το δυνατόν πιο εμπειρίστατη πλατφόρμα των ψηφιακών δεδομένων σχετικά με τη διαχείριση και εκμετάλλευση της πανίδας στο Βυζάντιο.

-
- ▶ Ψηφιακές ανθρωπιστικές σπουδές και γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών. Ερευνητικά και μεθοδολογικά ερωτήματα για το οικιστικό δίκτυο της Πελοποννήσου στην Επανάσταση
Μιχάλης Φέστας, Υποψήφιος Δρ. Νεότερης Ιστορίας ΕΚΠΑ, Συνεργάτης ΙΙΕ/ΕΙΕ

Προϊόν της συνάντησης των υπολογιστικών τεχνολογιών με τις πειθαρχίες των ανθρωπιστικών επιστημών, τα Digital Humanities μετασχηματίζουν τον τρόπο που διεξάγεται η έρευνα και η διδασκαλία τους, παρέχοντας παράλληλα νέους τρόπους διάχυσης της επιστημονικής γνώσης στο μη εξειδικευμένο κοινό. Ανάμεσα στις δυνατότητες που προσφέρουν οι υπολογιστικές τεχνολογίες, οι εφαρμογές της ψηφιακής χαρτογραφίας καθίστανται πολλαπλά χρήσιμες για την ιστορική έρευνα, τόσο μέσω της οπτικοποίησης δεδομένων και της δημιουργίας θεματικών χαρτών, όσο και της δυνατότητας επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων.

Ειδικότερα για μελέτες που αφορούν στην ιστορική γεωγραφία και δημογραφία του ελληνικού χώρου στα νεότερα χρόνια, οι εφαρμογές της ψηφιακής χαρτογραφίας αποτελούν συστατικό στοιχείο της έρευνας. Με την παρούσα ανακοίνωση θα επιχειρηθεί να τεθούν ερευνητικά και μεθοδολογικά ζητήματα αναφορικά με τη μελέτη του δικτύου των οικισμών της Πελοποννήσου στα χρόνια της Επανάστασης. Θέτοντας στο επίκεντρο της έρευνας την αποτύπωση σε ψηφιακό χαρτογραφικό περιβάλλον των δημογραφικών δεδομένων που εντοπίζονται σε ιστορικές πηγές, θα εξεταστούν ζητήματα οργάνωσης της πληροφορίας και θα διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης της έρευνας, τόσο στο πλαίσιο της επιστημονικής κοινότητας, όσο και για το ευρύ κοινό, αναφορικά με μια σειρά από ερωτήματα. Ενδεικτικά αναφέρονται η αποτύπωση οικιστικών και πληθυσμιακών δεδομένων, η χωρική κατανομή εθνοπολιτισμικών ομάδων και η χαρτογράφηση των διοικητικών ορίων των επαρχιών.

-
- ▶ ToposText: Democratizing the Greco-Roman Classics through Loosely Structured Data
Brady Kiesling, Ancient Historian, ToposText

ToposText is a tool to make the primary sources for ancient topography, history, and mythology freely accessible to users *enί τόπου*, in manageable doses, while encouraging serendipitous contact with ancient Greek culture.

Had I known anything about Digital Humanities, ToposText would never have happened. Crucial obstacles include the lack of easily intelligible ontology

and metadata models to follow; superstitious fear of intellectual property rights; and terror of publishing data lest someone else do something interesting with it. Key organizations are wedded to printed volumes with negligible circulation, when online formats are much more useful.

A current goal of ToposText is to enrich the Wikipedia open data ecosystem, an easily learned, sustainable, and highly democratic means of making available huge quantities of structured data. Scholarly projects should measure their utility in part by the ability to contribute high-quality data to existing mechanisms for putting information in the hands of actual users.

► **Ψηφιακές διαδρομές. Περπατώντας στα χνάρια των προσφύγων του 1922**

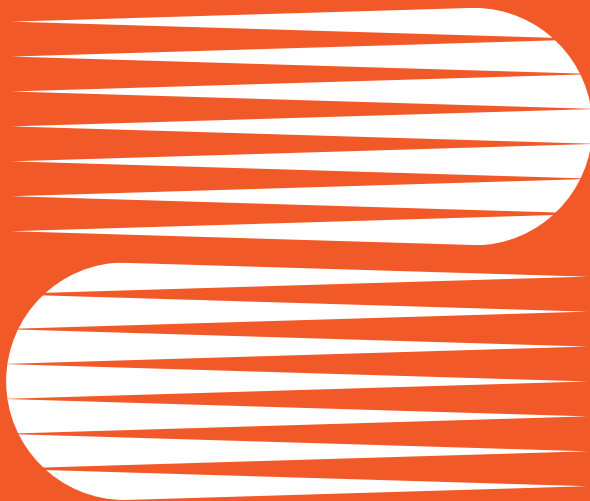
Ελένη Κυραμαργίου, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια ΙΙΕ/ΕΙΕ

Το 2022 θα συμπληρωθούν 100 χρόνια από την Μικρασιατική καταστροφή. Η ήττα του Ελληνικού στρατού, η υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης και η επακόλουθη ανταλλαγή των πληθυσμών είναι εμβληματικές στιγμές σε μια μακρά περίοδο πληθυσμιακών μετακινήσεων. Στο ΙΙΕ/ΕΙΕ έχουν υλοποιηθεί και βρίσκονται εν εξελίξει μια σειρά ερευνητικών προγραμμάτων που σχετίζονται με την προσφυγική εγκατάσταση.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών βασικό μέλημα μας αποτελεί η ανάδειξη της προσφυγικής εμπειρίας, η επικοινωνία των προσωπικών και οικογενειακών ιστοριών που ο καθένας και η καθεμία θέλει να μοιραστεί με τους ερευνητές καθώς και η επαφή των κατοίκων και των επισκεπτών των πόλεων με την ιστορία του τόπου.

Στην παρούσα ανακοίνωση, με επίκεντρο την ερευνητική εμπειρία και το τεκμηριωτικό υλικό που έχει συγκεντρωθεί μέσα σε όλη αυτή τη μακρόχρονη επιστημονική δραστηριότητα, θα αναδείξουμε τα πολλαπλά οφέλη των νέων τεχνολογιών στην υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων και κυρίως θα εστιάσουμε στο πώς οι νέες τεχνολογίες μας επιτρέπουν όχι μόνο να πραγματοποιήσουμε την έρευνα αλλά να την διαχύσουμε στο πλατύ κοινό με αποτέλεσμα τη συνεχή χρήση και αξιοποίηση των ευρημάτων αυτών.

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών - ΕΙΕ / Institute of Historical Research - NHRF
Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, 11635, Αθήνα / 48 Vassileos Constantinou Ave.,
GR 116 35 Athens • Τηλ. / Tel. +30 210.72.73.619 • Email: iie@eie.gr

Η Πράξη με τίτλο: «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣ. Ανάπτυξη της ιστορικής έρευνας: μελέτες και ψηφιακές εφαρμογές» και κωδικό MIS 5002357 εντάσσεται στη «Δράση Στρατηγικής Ανάπτυξης Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων» και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης).

The project entitled "ANAVATHMIS. Historical research and digital applications" (MIS 5002357) is implemented under the "Action for the Strategic Development on the Research and Technological Sector", funded by the Operational Programme "Competitiveness, Entrepreneurship and Innovation" (NSRF 2014-2020) and co-financed by Greece and the European Union (European Regional Development Fund).

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣ

